TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2011. gada 15. septembrī *

Lieta C-347/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bezirksgericht Linz* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 10. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 31. augustā, krimināprocesā pret

Jochen Dickinger un

Franz Ömer.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 27. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— J. Dikingera [*J. Dickinger*] un F. Ēmera [*F. Ömer*] vārdā — V. Denkmairs [*W. Denkmair*] un O. Plokingers [*O. Plöckinger*], *Rechtsanwälte*,

— Austrijas valdības vārdā — K. Pezendorfere [*C. Pesendorfer*] un J. Bauers [*J. Bauer*], pārstāvji,

— Beļģijas valdības vārdā — L. van den Bruka [*L. Van den Broeck*] un M. Jakobss [*M. Jacobs*], pārstāvji, kuriem palīdz A. Ibēra [*A. Hubert*] un P. Vlāminks [*P. Vlaemminck*], *avocats*,

— Grieķijas valdības vārdā — E. M. Mamuna [*E.-M. Mamouna*], M. Tasopulu [*M. Tassopoulou*] un M. Papadaki [*G. Papadaki*], pārstāvji,

— Maltas valdības vārdā — A. Buhagjara [*A. Buhagiar*] un Dž. Borgs [*J. Borg*], pārstāvji,

— Portugāles valdības vārdā — L. Inešs Fernandišs [*L. Inez Fernandes*] un A. Baruša [*A. Barros*], pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*] un B. R. Kilmans [*B.-R. Killmann*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2011. gada 31. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 43. un 49. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību kriminālprocesā pret J. Dikingeru un F. Ēmeru par to, ka saskaņā ar Austrijas tiesībām dibināta sabiedrība *bet-at-home.com Entertainment GmbH* (turpmāk tekstā — "*bet-at-home.com Entertainment*"), kuras īpašnieki viņi ir, nav ievērojusi Austrijas tiesību aktu prasības par azartspēļu rīkošanu, precīzāk, attiecībā uz kazino spēļu piedāvāšanu internetā.

Atbilstošās tiesību normas

3 Federālā likuma par azartspēlēm (*Glücksspielgesetz*, *BGBl.* 620/1989), redakcijā, kas piemērojama pamata lietā (turpmāk tekstā — "*GSpG*"), 3. pantā, kura nosaukums ir "Azartspēļu monopols", ir noteikts, ka tiesības rīkot azartspēles ir federālajai valstij. *GSpG* 14. un 21. pantā līdzīgi ir paredzēts, ka federālais finanšu ministrs var piešķirt

koncesijas, pirmkārt, loteriju organizēšanai un, otrkārt, kazino darbībai. Sporta derībām, kas nav uzskatāmas par azartspēlēm šaurā izpratnē, izņemot totalizatora veidu, ko dēvē par "Toto", nepiemēro *GSpG* paredzēto režīmu.

4 Saskaņā ar *GSpG* 12.a pantu kazino spēles, kas tiek piedāvātas internetā, ir pielīdzināmas loterijām un līdz ar to uz tām drīzāk attiecas koncesiju regulējums attiecībā uz loterijām, nevis uz kazino. Šajā 12.a pantā, ar kuru *GSpG* tika papildināts 1997. gadā (*BGBl*. I, 69/1997), šajā ziņā ir ietverta šāda jēdziena "elektroniskas loterijas" definīcija:

"[tās ir] loterijas, par kurām spēles līgums tiek noslēgts elektroniski, lēmums par laimestiem un zaudējumiem tiek pieņemts vai paziņots centralizēti un dalībnieks var uzzināt rezultātu tūlīt pēc piedalīšanās spēlē."

5 Saskaņā ar *GSpG* 14. panta 2. punktu koncesiju loteriju rīkošanai var piešķirt tikai tādam operatoram:

"1) kurš ir kapitālsabiedrība ar juridisko adresi šajā valstī;

2) kuram nav īpašnieku (dalībnieku), kam ir dominējoša ietekme un kuru ietekme liedz garantēt uzticamību tiesiskā regulējuma ziņā;

3) kuram ir uzraudzības padome un kura iemaksātais pamatkapitāls vai apmaksātais pamatkapitāls ir vismaz EUR 109 miljoni, kura līdzekļu likumīgā izcelsme ir pienācīgi jāpierāda;

4) kurš ieceļ direktorus, kas pēc to izglītības ir kompetenti savā profesijā, kuriem ir vajadzīgās īpašības un pieredze, lai pienācīgi veiktu šo darbu, un pret kuriem nav nekāda pamata izslēgšanai atbilstoši 1973. gada Kodeksa par amatniecības, tirdzniecības un rūpniecības profesijām (*Gewerbeordnung* 1973) 13. pantam [..];

5) no kura, ņemot vērā apstākļus (it īpaši pieredzi, zināšanas un paša līdzekļus), federālā valdība var sagaidīt vislielākos [nodokļu] ieņēmumus (nodoklis par koncesiju un nodoklis par derībām);

6) kuram iespējamā grupas, kurā ietilpst īpašnieks vai īpašnieki ar būtisku līdzdalību uzņēmumā, struktūra netraucē koncesionāra efektīvai kontrolei."

6 Atbilstoši *GSpG* 14. panta 3. punkta 1) apakšpunktam maksimālais termiņš, uz kādu var piešķirt koncesiju, ir 15 gadi.

7 *GSpG* 14. panta 5. punkta pirmajā teikumā ir paredzēts, ka, kamēr viena loteriju koncesija ir spēkā, citu koncesiju nevar piešķirt.

8 Ja *GSpG* 14. panta 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem atbilst vairāki kandidāti, kuri lūdz piešķirt koncesiju, finanšu ministram saskaņā ar minētā panta 5. punkta otro teikumu ir jāpieņem lēmums, pamatojoties uz minētā 2. punkta 5) apakšpunkta

kritēriju, un tādējādi viņam ir jāpiešķir koncesija pakalpojuma sniedzējam, no kura federālā valdība var sagaidīt vislielākos ieņēmumus.

9 Saskaņā ar *GSpG* 15. panta 1. punktu koncesionāram nav tiesību izveidot filiāli ārpus Austrijas teritorijas. Turklāt, lai koncesionārs iegūtu būtisku līdzdalību citās sabiedrībās, ir vajadzīga federālā finanšu ministra atļauja. Saskaņā ar *GSpG* 15.a pantu šāda atļauja ir vajadzīga arī koncesionāra komercdarbības paplašināšanai, un to piešķir tikai tad, ja nav jābaidās par federālās valdības ienākumu samazināšanos no nodokļa par koncesiju vai no nodokļa par derībām.

10 *GSpG* 16. pantā ir paredzēts koncesionāra pienākums noteikt spēļu noteikumus azartspēlēm, kuru organizēšana tam ir uzticēta. Šos noteikumus, kuri ir jāapstiprina federālajam finanšu ministram, publicē *Amtsblatt zur Wiener Zeitung* [*Wiener Zeitung* Oficiālajā Vēstnesī] un izliek koncesionāra komerctelpās un mazumtirdzniecības vietās, lai ar tiem varētu iepazīties.

11 Saskaņā ar *GSpG* 18. panta 1. punktu koncesionāram katru gadu ir jāpaziņo federālajam finanšu ministram to personu identitāte, kuri piedalās uzņēmuma pamatkapitālā. Turklāt atbilstoši *GSpG* 19. panta 1. punktam koncesionārs ir finanšu ministra uzraudzībā. Šajā nolūkā finanšu ministram ir tiesības cita starpā iepazīties ar pārskatiem un citiem koncesionāra dokumentiem un viņš var veikt pārbaudes uz vietas vai pieprasīt, lai grāmatveži vai citi eksperti veiktu pārbaudes. Uzraudzības izdevumus sedz koncesionārs, un federālais finanšu ministrs par tiem katru gadu izraksta koncesionāram rēķinu.

12 Turklāt *GSpG* 19. panta 2. punktā ir noteikts, ka federālais finanšu ministrs ieceļ valsts komisāru ("Staatskommissär"), kuram atbilstoši Kredītiestāžu likuma 26. pantam (*Kreditwesengesetz*, *BGBl.* 63/1979) ir tiesības piedalīties akcionāru pilnsapulcē, kā arī koncesionāra uzraudzības padomes sanāksmēs. Valsts komisāram ir jābūt pašvaldības darbiniekam, advokātam vai revidentam, un viņš ir pakļauts federālajam finanšu ministram, kurš jebkurā brīdī viņu var atbrīvot no amata. It īpaši valsts komisāra uzdevums ir celt iebildumus pret visiem sabiedrības struktūru lēmumiem, kurus viņš uzskata par nelikumīgiem. Šāda iebilduma rezultātā attiecīgā lēmuma iedarbība tiek apturēta līdz kompetentās iestādes lēmuma pieņemšanai.

13 Atbilstoši *GSpG* 19. panta 3. punktam federālajam finanšu ministram un federālajai sporta organizācijai ir tiesības katram ieteikt vienu koncesionāra uzraudzības padomes locekli.

14 *GSpG* 19. panta 4. punktā ir paredzēts koncesionāra pienākums iesniegt federālajam finanšu ministram gada pārskatu, gada ziņojumu un koncerna konsolidēto bilanci, kā arī revidentu atzinumus par minētajiem dokumentiem sešu mēnešu laikā pēc attiecīgā finanšu gada beigām.

15 *GSpG* 17. un 20. pants attiecas uz ieņēmumu no azartspēlēm izlietošanu. 17. panta 3. punkta 6) apakšpunktā ir noteikts nodoklis par koncesiju elektroniskajām loterijām 24 % apmērā no ikgadējiem bruto ienākumiem, no kuriem ir atskaitīti izmaksātie laimesti. Saskaņā ar 20. pantu 3 % no loterijās gūtajiem ienākumiem tiek novirzīti sporta attīstībai, taču šī summa nekādā ziņā nedrīkst pārsniegt EUR 40 miljonus.

16 *GSpG* 21.–31. pantā ir iekļauti līdzīgi noteikumi, ar kuriem tiek reglamentēta 12 koncesiju piešķiršana kazino darbībai, koncesionāru uzraudzība, kā arī kazino spēļu norise.

17 Personai, kura nav rīkošanas koncesijas īpašniece, bet rīko azartspēles peļņas nolūkos, Austrijā var iestāties krimināltiesiskā atbildība. Saskaņā ar Austrijas Krimināltiesību kodeksa (*Strafgesetzbuch*, turpmāk tekstā — "*StGB*") 168. panta 1. punktu sods ir paredzēts "ikvienam, kas organizē spēles, kuras ir formāli aizliegtas vai kuru labvēlīgs vai nelabvēlīgs iznākums ir atkarīgs tikai vai galvenokārt no nejaušības, vai ikvienam, kas atbalsta tikšanās šādu spēļu organizēšanai, lai gūtu finansiālu labumu no šādas organizēšanas vai no šādas tikšanās vai lai šādu labumu radītu trešajai personai". Paredzētie sodi ir brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz 6 mēnešiem vai 360 dienu naudassods.

Pamata lieta un prejudiciālie jautājumi

18 *Österreichische Lotterien GmbH* (turpmāk tekstā — "*Österreichische Lotterien*") ir privāttiesību sabiedrība ar ierobežotu atbildību. Saskaņā ar federālā finanšu ministra 1995. gada 16. marta lēmumu tā ir ieguvusi vienīgo koncesiju loteriju rīkošanai Austrijā laika posmā no 1994. gada 1. decembra līdz 2004. gada 31. decembrim. Pēc "elektronisko loteriju" ieviešanas 1997. gadā iekļaujot *GSpG* 12.a pantu, minētās sabiedrības koncesija ar federālā finanšu ministra 1997. gada 2. oktobra lēmumu tika attiecināta uz šo loteriju veidu un pagarināta līdz 2012. gadam. Koncesijas ilgums, ņemot vērā likumā paredzēto maksimālo ilgumu — 15 gadus — tika noteikts uz laika posmu no 1997. gada 1. oktobra līdz 2012. gada 30. septembrim.

19 *Österreichische Lotterien* vairākuma akcionārs ir *Casinos Austria AG* (turpmāk tekstā — "*Casinos Austria*"), privāttiesību akciju sabiedrība, kas ir *GSpG* paredzēto

12 kazino darbības koncesiju turētāja (šajā ziņā skat. 2010. gada 9. septembra spriedumu lietā C-64/08 *Engelmann*, Krājums, I-8219. lpp., 13.–15. punkts). Pamata lietas apstākļu rašanās laikā trešdaļa *Casinos Austria* pamata kapitāldaļu tieši piederēja valstij, pārējās kapitāldaļas atradās privātu ieguldītāju rokās.

20 Austrijas pilsoņi J. Dikingers un F. Ēmers ir daudznacionālas tiešsaistes spēļu grupas *bet-at-home.com* dibinātāji. Šī koncerna mātes sabiedrība ir saskaņā ar Vācijas tiesībām dibināta sabiedrība *bet-at-home.com AG* ar juridisko adresi Diseldorfā (Vācija).

21 Saskaņā ar Austrijas tiesībām dibināta sabiedrība *bet-at-home.com Entertainment* ar juridisko adresi Lincā (Austrija), kas darbojas "automātiskas datu apstrādes un informācijas tehnoloģiju pakalpojumu jomā", ir viena no *bet-at-home.com AG* filiālēm. J. Dikingers un F. Ēmers ir *bet-at-home.com Entertainment* direktori. Šai sabiedrībai ir Austrijas licence, kas tai atļauj piedāvāt sporta derības.

22 *Bet-at-home.com Entertainment* pieder filiāle — saskaņā ar Maltas tiesībām dibināta sabiedrība *bet-at-home.com Holding Ltd*, kurai savukārt pieder trīs filiāles, proti, saskaņā ar Maltas tiesībām dibinātas sabiedrības *bet-at-home.com Internet Ltd*, *bet-at-home.com Entertainment Ltd*, kā arī *bet-at-home.com Internationale Ltd* (turpmāk tekstā kopā — "Maltas filiāles").

23 Divas no Maltas filiālēm piedāvā azartspēles un sporta derības interneta vietnē *www.bet-at-home.com*. Tām šajā nolūkā ir Maltas licence ("Class One Remote Gaming License"), kas derīga azartspēlēm tiešsaistē, un Maltas licence ("Class Two Remote Gaming License"), kas derīga sporta derībām tiešsaistē. Interneta vietne ir pieejama

spāņu, vācu, grieķu, angļu, itāļu, ungāru, holandiešu, poļu, slovēņu, krievu un turku valodās, taču ne maltiešu valodā. Šajā vietnē cita starpā tiek piedāvātas tādas kazino spēles kā pokers, "black jack", bakara, rulete, kā arī virtuālie naudas spēļu automāti. Visas šīs spēles ir iespējams spēlēt bez likmju ierobežojuma.

24 Interneta vietnes *www.bet-at-home.com* darbību nodrošina tikai Maltas mātes sabiedrības, kuras organizē attiecīgās spēles un kuras ir spēļu platformas izmantošanai nepieciešamo datorprogrammu licenču turētājas.

25 Maltas sabiedrības vismaz līdz 2007. gada decembrim izmantoja serveri, kas atrodas Lincā un kuru tām nodeva *bet-at-home.com Entertainment*, kas nodrošināja arī interneta vietnes un spēlēm nepieciešamās datorprogrammas uzturēšanu, kā arī lietotāju atbalstu.

26 Pret J. Dikingeru un F. Ēmeru kā pret *bet-at-home.com Entertainment* direktoriem tika ierosināta krimināllieta par darbībām, ar kurām pārkāpts *StGB* 168. panta 1. punkts. Dokumentā, uz kura pamata tika ierosināta lieta, ir noteikts:

"[J.] Dikingers un [F.] Ēmers kā [*bet-at-home.com Entertainment GmbH*] atbildīgās personas no 2006. gada 1. janvāra līdz šai dienai, organizējot azartspēles par labu [*bet-at-home.com Entertainment*], ir izdarījuši [*StGB*] 168. panta 1. punktā minēto pārkāpumu, internetā piedāvājot spēles, kurās laimesti un zaudējumi vienīgi vai galvenokārt ir atkarīgi no nejaušības, vai kas ir skaidri aizliegtas, it īpaši dažādus pokera veidus ("Texas Hold'em", "Seven Card Stud" u.c.), "black jack", bakara, tādas galda spēles kā rulete, kā arī virtuālo "blēdi vienroci" ar neierobežotām spēles likmēm, lai sev vai kādam citam, it īpaši [*bet-at-home.com Entertainment*], iegūtu finansiālas priekšrocības."

27 J. Dikingers un F. Ēmers izvirzīja iebildi par valsts tiesiskā regulējuma, kas piemērojams azartspēlēm, nelikumību, ņemot vērā EKL 43. un 49. pantu.

28 Iesniedzējtiesa šaubās, vai *StGB* noteikumi, skatot tos kopā ar Austrijas azartspēlēm pamata lietā piemērojamo tiesisko regulējumu, ir saderīgi ar Savienības tiesībām, īpaši attiecībā uz *Casinos Austria* azartspēļu piedāvājumu, kuru iesniedzējtiesa ir kvalificējusi par "agresīvu reklāmu".

29 Šādos apstākļos *Bezirksgericht Linz* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) a) Vai EKL 43. un 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem principā netiek pieļauts tāds valsts tiesiskais regulējums kā *GSpG* 3. pants, skatot to kopā ar [*GSpG*] 14. un nākamajiem pantiem un 21. pantu, saskaņā ar kuriem:

— loteriju (piemēram, elektronisko loteriju) koncesiju, kuras maksimālais termiņš ir 15 gadi, var piešķirt tikai vienam koncesionāram, kuram tostarp ir jābūt kapitālsabiedrībai ar juridisko adresi Austrijā, kurš nevar izveidot filiāli ārpus Austrijas, kura pamatkapitālam vai apmaksātajam pamatkapitālam ir jābūt vismaz EUR 109 000 000 un no kura, ņemot vērā apstākļus, federālā valdība var sagaidīt vislielākos nodokļu ieņēmumus;

— kazino licenci uz maksimālo 15 gadu termiņu var piešķirt ne vairāk kā 12 koncesionāriem, kuriem ir jābūt akciju sabiedrībām ar juridisko adresi Austrijā, kuri nevar izveidot filiāli ārpus Austrijas, kuru apmaksātajam pamatkapitālam jābūt EUR 22 000 000 un no kuriem, ņemot vērā apstākļus, pašvaldības var sagaidīt vislielākos nodokļu ieņēmumus?

Šie jautājumi radušies šādā īpašā kontekstā: sabiedrībai [*Casinos Austria*] pieder visas 12 kazino koncesijas, kas 1991. gada 18. decembrī tika piešķirtas uz maksimālo 15 gadu termiņu un šajā laikā tika pagarinātas bez publiskā iepirkuma procedūras vai publiska paziņojuma.

b) Apstiprinošas atbildes gadījumā — vai šādu tiesisko regulējumu var attaisnot ar vispārējām interesēm ierobežot ar derībām saistītas darbības, ja koncesiju īpašnieki monopolam līdzīgā struktūrā ar intensīvām reklāmas kampaņām azartspēļu nozarē īsteno ekspansionistisku politiku?

c) Apstiprinošas atbildes gadījumā — vai, izvērtējot šāda regulējuma samērīgumu, kura mērķis ir izvairīties no neatļautām darbībām, pakļaujot šajā nozarē darbojošos tirgus dalībniekus kontrolei un vadot azartspēļu biznesu tā, lai tas arī tiktu pakļauts kontrolei, iesniedzējtiesai ir jāņem vērā, ka šis regulējums attiecas arī uz pārrobežu pakalpojumu sniedzējiem, kuri savā reģistrācijas dalībvalstī katrā ziņā ir pakļauti stingriem, ar koncesiju saistītiem nosacījumiem un kontrolei?

2) Vai EK līgumā noteiktās pamatbrīvības, it īpaši pakalpojumu sniegšanas brīvība saskaņā ar EKL 49. pantu, ir interpretējamas tādējādi, ka, neņemot vērā faktu, ka krimināltiesību sistēmas reglamentēšana principā joprojām ietilpst dalībvalstu kompetencē, arī dalībvalsts krimināltiesību norma, ja tā var kavēt vai traucēt kādas no pamatbrīvībām īstenošanu, ir jāizvērtē atbilstoši Kopienu tiesībām?

3) a) Vai EKL 49. pants, skatot to kopā ar EKL 10. pantu, ir interpretējams tādējādi, ka pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas valstī veiktās kontroles un tur garantētā drošība saskaņā ar savstarpējās uzticēšanās principu ir jāņem vērā pakalpojuma sniegšanas valstī?

b) Apstiprinošas atbildes gadījumā — vai EKL 49. pants turklāt ir interpretējams arī tādējādi, ka vispārējo interešu apsvērumu dēļ noteikta pakalpojumu brīvības ierobežojuma gadījumā ir jāpārbauda, vai šīs vispārējās intereses jau nav pietiekami ņemtas vērā, pieņemot tiesību normas, veicot kontroli un pārbaudes, kam pakalpojumu sniedzējs ir pakļauts tā reģistrācijas valstī?

c) Apstiprinošas atbildes gadījumā — vai, izvērtējot valsts tiesību normas, kurā par pārrobežu azartspēļu pakalpojumu sniegšanu bez valsts izsniegtas licences ir paredzēts krimināls sods, samērīgumu, ir jāņem vērā, ka pakalpojumu sniegšanas valsts norādītās reglamentējošās intereses pamatbrīvības ierobežojuma attaisnošanai jau pietiekami ir ņemtas vērā reģistrācijas valstī, paredzot stingru atļauju izsniegšanas un uzraudzības procedūru?

d) Apstiprinošas atbildes gadījumā — vai iesniedzējtiesai, izvērtējot šāda ierobežojuma samērīgumu, ir jāņem vērā fakts, ka attiecīgie noteikumi pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas valstī no kontroles intensitātes viedokļa ir vēl stingrāki nekā pakalpojumu sniegšanas valstī?

e) Vai azartspēļu aizlieguma gadījumā, par kura neievērošanu ir paredzēts krimināls od un kas noteikts spēlētāju aizsardzības un noziedzības apkarošanas politikas apsvērumu dēļ, samērīguma princips prasa arī, lai iesniedzējtiesa norobežotu pakalpojumu sniedzējus, kuri azartspēles piedāvā bez jebkādas atļaujas, no vienas puses, un tādus pakalpojumu sniedzējus, kas reģistrēti citās [Savienības] dalībvalstīs, kur tiem ir koncesija, un kuri savu darbību veic, izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvību, no otras puses?

f) Visbeidzot, vai, vērtējot valsts tiesību normas, ar kuru, paredzot kriminālsodu, ir aizliegts sniegt pārrobežu azartspēļu pakalpojumus, ja nav koncesijas vai valsts atļaujas, samērīgumu, ir jāņem vērā, ka azartspēļu pakalpojumu sniedzējs, kas likumīgi ir saņēmis licenci citā dalībvalstī, objektīvu un netieši diskriminējošu piekļuves [tirgum] šķēršļu dēļ nav varējis saņemt valsts licenci un ka licences piešķiršanas un uzraudzības procedūra reģistrācijas valstī piedāvā vismaz valstī nodrošinātajam aizsardzības līmenim pielīdzināmu līmeni?

4) a) Vai EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pakalpojumu sniegšanas pagaidu raksturs to sniedzējam izslēgtu iespēju uzņemošajā valstī radīt noteiktu infrastruktūru (piemēram, serveri), lai netiktu uzskatīts, ka pakalpojuma sniedzējs ir reģistrēts šajā dalībvalstī?

b) Vai EKL 49. pants būtu turklāt jāinterpretē arī tādējādi, ka tiesību norma, kas attiecas uz atbalsta pakalpojumu sniedzējiem valstī un kura tiem aizliedz pakalpojumu sniedzējam ar juridisko adresi citā dalībvalstī atvieglot pakalpojumu sniegšanu, ir uzskatāma par šī pakalpojumu sniedzēja pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu arī tad, ja atbalsta pakalpojumu sniedzēji ir reģistrēti tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas daļa no pakalpojuma saņēmējiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

30 Ar savu otro jautājumu, kurš ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dalībvalsts tiesiskajam regulējumam, kurā ir paredzēti krimināLsodi par pārkāpumiem pret tādu azartspēļu organizēšanas monopolu, kāds ir paredzēts pamata lietā minētajā valsts tiesiskajā regulējumā, ir jābūt saderīgam ar Līgumā garantētajām pamatbrīvībām, it īpaši ar EKL 49. pantu.

31 Kā ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 45.–50. punktā, šajā ziņā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka Savienības tiesībās ir paredzēti dalībvalstu kompetences ierobežojumi krimināltiesību jomā, jo tiesību akti šajā jomā it īpaši nedrīkst ierobežot Savienības tiesībās garantētās pamatbrīvības (šajā ziņā skat. 1989. gada 2. februāra spriedumu lietā 186/87 *Cowan*, *Recueil*, 195. lpp., 19. punkts, un 1999. gada 19. janvāra spriedumu lietā C-348/96 *Calfa*, *Recueil*, I-11. lpp., 17. punkts).

32 Tāpēc uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Savienības tiesības, it īpaši EKL 49. pants, nepieļauj krimināls odu piemērošanu, ja tiek pārkāpts tāds azartspēļu organizēšanas monopols kā kazino spēļu, kas tiek piedāvātas internetā, monopols, kāds ir paredzēts pamata lietā minētajā valsts tiesiskajā regulējumā, ja tāds tiesiskais regulējums neatbilst šo tiesību normām.

Par ceturto jautājumu

33 Uzdodot ceturto jautājumu, kurš ir jāizskata kā otrais, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kādas pamatbrīvības ir jāpiemēro ierobežojumiem, kuri pamata lietā aplūkotajos valsts tiesību aktos ir noteikti Maltas filiālēm. Būtībā tā jautā, vai EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams azartspēļu pakalpojumiem, kurus internetā uzņemošās dalībvalsts teritorijā piedāvā pakalpojuma sniedzējs dalībnieks, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī, neraugoties uz to, ka šis pakalpojuma sniedzējs:

— uzņemošajā dalībvalstī ir apgādāts ar konkrētu tehniskā nodrošinājuma infrastruktūru, piemēram, ar serveri, kas varētu nozīmēt, ka ir jāpiemēro noteikumi par brīvību veikt uzņēmējdarbību, un

— izmanto uzņemošajā dalībvalstī reģistrēta pakalpojumu sniedzēja informācijas tehnoloģiju atbalsta pakalpojumus, lai sniegtu savus pakalpojumus patērētājiem šajā dalībvalstī, kas rezultātā varētu nozīmēt, ka EKL 49. pants nav piemērojams.

34 Kā ģenerāladvokāts ir norādījis savu secinājumu 57.–62. punktā, fakts, ka interneta azartspēļu pakalpojumu sniedzējs izmanto materiālos komunikācijas līdzekļus, ko

tam piegādā trešais uzņēmums, kas ir reģistrēts uzņemošajā dalībvalstī, pats par sevi nepierāda, ka šim pakalpojumu sniedzējam šajā valstī ir pastāvīgs uzņēmums, kas pielīdzināms pārstāvniecībai, kādēļ varētu būt piemērojami Līguma noteikumi par brīvību veikt uzņēmējdarbību.

35 No Tiesas judikatūras izriet, ka, lai varētu runāt par uzņēmējdarbību Līguma izpratnē, darījumu attiecībām starp pakalpojuma sniedzēju, kurš ir reģistrēts dalībvalstī, un pakalpojuma sniedzējiem vai starpniekiem, kuri ir reģistrēti uzņemošajā dalībvalstī, ir jādod šim pakalpojuma sniedzējam iespēja stabili un ilgstoši iesaistīties arī šīs uzņemošās dalībvalsts saimnieciskajā dzīvē un šai iesaistīšanai jābūt tādai, kas ļauj klientiem izmantot piedāvātos pakalpojumus pastāvīgas atrašanās dēļ šajā uzņemošajā dalībvalstī, kas var tikt nodrošināta pat tikai ar biroja palīdzību, kuru nepieciešamības gadījumā vada neatkarīga persona, kas ir pilnvarota ilgstoši rīkoties minētā pakalpojuma sniedzēja vārdā, kā tas būtu pārstāvniecības gadījumā (šajā ziņā skat. 2010. gada 8. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-316/07, no C-358/07 līdz C-360/07, C-409/07 un C-410/07 *Stoß* u.c., Krājums, I-8069. lpp., 59. un 60. punkts).

36 Ir skaidrs, ka *bet-at-home.com Entertainment*, kurai nebūt nav Maltas filiāļu pilnvarojuma pastāvīgi darboties azartspēļu tirgū Austrijā, neiejaucas attiecībās starp šīm filiālēm un to klientiem. Interneta platformas *www.bet-at-home.com* darbību nodrošina tikai Maltas filiāles, kuras ir atbildīgas par spēļu rīkošanu un ar kurām klienti noslēdz atbilstošus līgumus. Šādos apstākļos *bet-at-home.com Entertainment* sniegtos informācijas tehnoloģiju atbalsta pakalpojumus varētu sniegt citā dalībvalstī reģistrēts cits pakalpojuma sniedzējs, ko Austrijas patērētāji nemaz pat nepamanītu.

37 Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka EKL 49. pants ir piemērojams attiecībā uz tādu azartspēļu rīkotāju, kurš ir reģistrēts vienā dalībvalstī un savus pakalpojums sniedz

citā dalībvalstī, arī tad, ja tas izmanto starpniekus, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas minēto pakalpojumu saņēmēji (2003. gada 6. novembra spriedums lietā C-243/01 *Gambelli* u.c., *Recueil*, I-13031. lpp., 58. punkts). Šis pats pants jo vairāk ir piemērojams tādēļ, ka azartspēļu rīkotājs izmanto nevis starpniekus, bet gan vienīgi informācijas tehnoloģiju atbalsta pakalpojumu sniegšanu uzņemošajā dalībvalstī.

38 Tādējādi uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams azartspēļu pakalpojumiem, kurus internetā uzņemošās dalībvalsts teritorijā piedāvā citā dalībvalstī reģistrēts pakalpojuma sniedzējs, neraugoties uz to, ka šis pakalpojuma sniedzējs:

— uzņemošajā dalībvalstī ir apgādāts ar konkrētu informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, piemēram, ar serveri, un

— izmanto uzņemošajā dalībvalstī reģistrēta pakalpojumu sniedzēja informātikas atbalsta pakalpojumus, lai sniegtu savus pakalpojumus patērētājiem, kas arī atrodas tajā pašā dalībvalstī.

Par pirmo un trešo jautājumu

39 Pirmais un trešais jautājums, kas ir jāizskata kopā, attiecas uz nosacījumiem, ar kādiem EKL 49. pantā ir atļauta monopola izveidošana internetā piedāvājamo azartspēļu rīkošanai par labu tikai vienam pakalpojuma sniedzējam, kāds ir aplūkots pamata lietā.

40 Lai uz šiem jautājumiem sniegtu lietderīgu atbildi, pirmkārt, ir jāatgādina nosacījumi, kādos EKL 49. pantā ir atļauta tāda monopola izveidošana azartspēļu jomā, kāds ir aplūkots pamata lietā. Otrkārt, ir jāpārbauda, kādā mērā ekspansionistiskas komercdarbības politikas īstenošana, ko veic institūcija, kurai ir piešķirts monopols azartspēļu jomā, varētu saskanēt ar monopola tiesiskajā regulējumā paredzētajiem mērķiem. Treškārt, ir svarīgi sniegt norādes iesniedzējtiesai par virknes īpašu ierobežojumu atbilstību EKL 49. pantam, kuri valsts tiesiskajā regulējumā ir paredzēti monopola īpašniekam un kuri attiecas uz sabiedrības juridisko formu, tās pamatkapitāla lielumu, tās juridiskās adreses vietu un iespēju dibināt filiāles citās dalībvalstīs. Visbeidzot, ir jāizvērtē, cik atbilstīgas ir citās dalībvalstīs veiktās azartspēļu rīkotāju pārbaudes un tur sniegtās garantijas, lai pārbaudītu to ierobežojošo pasākumu samērīgumu, kurus nosaka dalībvalsts, kas vēlas reglamentēt azartspēles atbilstoši vienam vai vairākiem Tiesas judikatūrā atzītiem mērķiem.

41 Ir skaidrs, ka tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kāds ir aplūkots pamata lietā un atbilstoši kuram azartspēļu organizēšanai un piedāvāšanai ir piemērojama ekskluzīvo tiesību sistēma, saskaņā ar kuru atļauja tiek piešķirta tikai vienam pakalpojuma sniedzējam un saskaņā ar kuru jebkuram citam pakalpojuma sniedzējam, tostarp arī citā dalībvalstī reģistrētam pakalpojuma sniedzējam, ir aizliegts pirmās dalībvalsts teritorijā ar interneta starpniecību piedāvāt pakalpojumus, uz kuriem attiecas šī sistēma, ierobežo EKL 49. pantā paredzēto pakalpojumu sniegšanas brīvību (šajā ziņā skat. 2010. gada 3. jūnija spriedumu lietā C-203/08 *Sporting Exchange*, Krājums, I-4695. lpp., 22. un 24. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

42 Tomēr šāds pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums var būt pieļaujams, pamatojoties uz EKL 45. un 46. pantā skaidri paredzētajiem izņēmumiem, kas saskaņā ar EKL 55. pantu piemērojami šajā jomā, vai ja tas atbilstoši Tiesas judikatūrai pamatots ar primāriem vispārīgo interešu apsvērumiem (2009. gada 8. septembra spriedums lietā C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*,

Krājums, I-7633. lpp., 55. un 56. punkts, kā arī 2011. gada 30. jūnija spriedums lietā C-212/08 *Zeturf*, Krājums, I-5633. lpp., 37. punkts).

43 Ņemot vērā pamata lietas apstākļus, pirmām kārtām ir jāuzsver, ka par dalībvalstī pieņemtā monopola tiesiskā regulējuma prasību pārkāpumu azartspēļu jomā, ko izdarījis pakalpojuma sniedzējs, nevar piemērot krimināls odus, ja šis tiesiskais regulējums nav saderīgs ar EKL 49. pantu (2007. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās C-338/04, C-359/04 un C-360/04 *Placanica* u.c., Krājums, I-1891. lpp., 63. un 69. punkts).

Par monopola izveidošanas nosacījumiem azartspēļu jomā

44 Attiecībā uz pieņemamiem pamatojumiem Tiesa ir konstatējusi, ka azartspēļu un derību jomā pieņemtajos valsts tiesību aktos noteiktie mērķi, tos aplūkojot kopumā, visbiežāk attiecas uz pakalpojuma saņēmēju aizsardzību un vispārīgi — uz patērētāju aizsardzību, kā arī sociālās kārtības aizsardzību. Tiesa ir arī uzsvērusi, ka šādi mērķi atbilst virknei primāru vispārējo interešu apsvērumu, kuri var pamatot pakalpojumu sniegšanas brīvības apdraudējumu (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Tiesa turklāt ir atkārtoti norādījusi, ka morālās, reliģiskās vai kultūras īpatnības, kā arī ar azartspēlēm un derībām saistītās sekas, kas morāli un finansiāli kaitē indivīdam un sabiedrībai, var būt pamats pietiekamai valsts iestāžu rīcības brīvībai, lai noteiktu patērētāja un sabiedriskās kārtības aizsardzības prasības (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Tikai tas vien, ka kāda dalībvalsts ir izvēlējusies tādu aizsardzības sistēmu, kas atšķiras no tās, ko pieņēmusi kāda cita dalībvalsts, nevar ietekmēt novērtējumu par šajā jomā veikto pasākumu nepieciešamību un samērīgumu. Šie aspekti ir jāvērtē tikai atkarībā no mērķiem, kurus izvirzījušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un no aizsardzības līmeņa, kuru tās paredzējušas ieviest (iepriekš minētais spriedums lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, 58. punkts).

47 Līdz ar to dalībvalstis principā var brīvi noteikt savas politikas mērķus azartspēļu jomā un vajadzības gadījumā precīzi definēt nepieciešamo aizsardzības līmeni (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, 59. punkts).

48 Tādēļ, kā Tiesa atzinusi savā judikatūrā, dalībvalstīm, kuras tiecas nodrošināt īpaši augsta līmeņa aizsardzību, var būt pamats uzskatīt, ka tikai ekskluzīvu tiesību piešķiršana vienai organizācijai, kas ir pakļauta stingrai valsts iestāžu kontrolei, var tām ļaut kontrolēt riskus, kas ir saistīti ar azartspēļu nozari, un sasniegt leģitīmo mērķi novērst pamudināšanu uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēlēm, kā arī pietiekami efektīvi cīnīties pret atkarību no tām (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 81. un 83. punkts, kā arī lietā *Zeturf*, 41. punkts).

49 Dalībvalsts iestādēm ir atļauts uzskatīt, ka fakts, ka tām kā iestādes, kurai ir uzticēts monopols, kontrolētājām ir papildu līdzekļi, kuri tām ļauj ietekmēt tās darbību papildus regulējošiem mehānismiem un likumā noteiktajai uzraudzībai, tām var nodrošināt labāku azartspēļu piedāvājuma kontroli un labākas efektivitātes garantijas to politikas īstenošanā, nekā tas būtu gadījumā, ja šīs darbības veiktu konkurējoši privāti pakalpojuma sniedzēji, pat ja uz tiem attiektos atļauju sistēma un kontroles un sankciju sistēma (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 82. punkts).

50 Tomēr dalībvalstu noteiktajiem ierobežojumiem ir jāatbilst prasībām, kas izriet no Tiesas judikatūras attiecībā uz to samērīgumu, un tas ir jāpārbauda valsts tiesām (iepriekš minētie spriedumi lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, 59. un 60. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 77. un 78. punkts).

51 Jānorāda, ka jautājums par valsts tiesiskā regulējuma faktiskajiem mērķiem lietā, kuru Tiesa izskata saskaņā ar LESD 267. pantu, ir iesniedzējtiesas kompetencē.

52 Austrijas valdība uzskata, ka pamata lietā piemērojamā tiesiskā regulējuma mērķis, pirmkārt, ir cīņa pret noziedzību, it īpaši azartspēļu patērētāju aizsardzība pret krāpniecību un citām neatļautām darbībām, kā arī, otrkārt, aizsardzība no pamudināšanas uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēlēm, ieviešot tādus atbilstošus pasākumus spēlētāju aizsardzībai kā it īpaši saistoša personisko likmju ierobežojuma noteikšana, un tādējādi sabiedriskās kārtības vispārēja sekmēšana.

53 Turpretim J. Dikingers un F. Ēmers, kā arī Maltas valdība apgalvo, ka no *GSpG* teksta skaidri izrietot, ka tā galvenais mērķis ir palielināt no azartspēlēm iegūstamos nodokļu ieņēmumus. Tie it īpaši norāda, ka saskaņā ar *GSpG* 14. panta 5. punktu koncesija regulāri tiekot piešķirta pakalpojuma sniedzējam, no kura federālā valdība var sagaidīt, ka tas īstenos vislielākos ieņēmumus. Turklāt jebkuras koncesionāra komercdarbības teritoriālas vai materiālas paplašināšanas priekšnosacījums ir federālā finanšu ministra atļauja, kuru var izsniegt tikai tad, ja nav jābaidās par federālās valdības ieņēmumu samazināšanos.

54 Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pamata lietas faktu iestāšanās laikā valsts iestāžu mērķis patiešām bija nodrošināt īpaši augsta līmeņa aizsardzību attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem un vai, ņemot vērā šo vēlamo aizsardzības līmeni, monopoltiesību radīšana patiešām varēja tikt uzskatīta par vajadzīgu (iepriekš minētais spriedums lietā *Zeturf*, 47. punkts). Šajā ziņā dalībvalstij, kura vēlas atsaukties uz piemērotu mērķi, lai attaisnotu likumīgu šķērsli pakalpojumu sniegšanas brīvībai, tiesā, kurai ir jālemj par šo jautājumu, ir jāsniedz visi pierādījumi, kas tiesai ļautu pārliecināties, ka minētais pasākums patiešām atbilst samērīguma principa prasībām (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 71. punkts).

55 Šajā ziņā ar mērķi palielināt valsts kases ieņēmumus pašu par sevi nevar attaisnot tādu pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu.

56 It īpaši ir jāatgādina, ka valsts tiesiskais regulējums var nodrošināt izvirzītā mērķa sasniegšanu vienīgi tad, ja tas atbilst rūpēm to sasniegt saskanīgi un sistemātiski. Tādējādi iesniedzējtiesai, īpaši ņemot vērā konkrētus attiecīgā ierobežojošā tiesiskā regulējuma piemērošanas noteikumus, ir jāpārliecinās, ka tas patiešām atbilst rūpēm samazināt spēļu iespējas un ierobežot darbības šajā jomā saskaņoti un sistemātiski (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 88., 97. un 98. punkts).

57 Tostarp iesniedzējtiesai, īpaši ņemot vērā azartspēļu tirgus attīstību Austrijā, ir jāpārliecinās, vai valsts kontrole, kurai monopola īpašnieka darbības ir pakļautas, ir piemērota, lai nodrošinātu, ka īpašnieks faktiski var saskanīgi un sistemātiski sasniegt izvirzītos mērķus ar piedāvājumu, kas būtu kvantitatīvi samērots ar minētajiem mērķiem un tiem kvalitatīvi pielāgots (šajā ziņā skat. 2010. gada 3. jūnija spriedumu

lietā C-258/08 *Ladbrokes Betting* & *Gaming* un *Ladbrokes International*, Krājums, I-4757. lpp., 37. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 83. punkts).

58 Turklāt monopola īpašnieka īstenotajai komercdarbības politikai ir zināma nozīme, vērtējot minēto mērķu īstenošanas veidu.

Par ekspansionistiskas komercdarbības politikas īstenošanu, ko veic institūcija, kurai ir piešķirts monopols azartspēļu jomā

59 Iesniedzējtiesa pauž bažas, vai monopols, kas izveidots atbilstoši pamata lietā minētajam valsts tiesiskajam regulējumam, varētu tikt uzskatīts par piemērotu, lai nodrošinātu mērķu īstenošanu novērst pamudināšanu uz pārmērīgiem izdevumiem saistībā ar spēlēm un cīnīties pret atkarību no tām saistībā ar ekspansionistisko komercdarbības politiku, kuru monopola īpašnieks īsteno ar intensīvu reklāmas kampaņu palīdzību.

60 J. Dikingers un F. Ēmers, kā arī Maltas valdība šajā ziņā norāda, ka Austrijas sistēma, it īpaši ar interneta spēļu platformu www.win2day.at, kuru ir izveidojusi *Österreichische Lotterien* un kuras ieņēmumi ievērojami pārsniedz visu tradicionālo kazino ienākumus, ir pieļāvusi nemitīgu azartspēļu piedāvājuma paplašināšanos, kā arī nepārtrauktu reklāmas izdevumu palielināšanos, lai iegūtu arvien jaunu mērķauditoriju, galvenokārt jauniešus.

61 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka pakalpojuma sniedzēja, kuram ir piešķirtas ekskluzīvas tiesības azartspēļu jomā, komercdarbības paplašināšanās, kā arī nozīmīga ieņēmumu, ko tas tādējādi iegūst, palielināšanās, prasa īpašu uzmanību, izvērtējot attiecīgā tiesiskā regulējuma saskanīgumu un sistemātiskumu un tātad tā piemērotību īstenot Tiesas judikatūrā atzītos mērķus. No šīs judikatūras izriet, ka sabiedriski derīgu darbību finansēšana no ieņēmumiem no azartspēlēm nedrīkst būt šajā jomā ieviestās ierobežojošās politikas patiesais mērķis, bet tikai tās papildu labums (it īpaši skat. 1994. gada 24. marta spriedumu lietā C-275/92 *Schindler*, *Recueil*, I-1039. lpp., 57. un 60. punkts; 1999. gada 21. septembra spriedumu lietā C-124/97 *Läärä* u.c., *Recueil*, I-6067. lpp., 32. un 37. punkts; 1999. gada 21. oktobra spriedumu lietā C-67/98 *Zenatti*, *Recueil*, I-7289. lpp., 35. un 36. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 61. un 62. punkts).

62 Tādējādi dalībvalsts nevar pamatoties uz sabiedriskās kārtības apsvērumiem saistībā ar vajadzību mazināt iespēju spēlēt azartspēles tiktāl, ciktāl šīs dalībvalsts iestādes rosina un mudina patērētājus piedalīties azartspēlēs, lai valsts kasei gūtu [finansiālu] labumu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambelli* u.c., 69. punkts).

63 Tomēr Tiesa ir lēmusi arī, ka kontrolēta azartspēļu biznesa izsvēršanas politika var būt saderīga ar mērķi virzīt tās uz kontrolētu vidi, piesaistot atļautām un reglamentētām darbībām spēlētājus, kas nodarbojas ar aizliegtām nelegālām azartspēlēm un derībām. Šāda politika varētu būt saskaņota gan ar mērķi novērst azartspēļu izmantošanu noziedzīgiem vai krāpnieciskiem nolūkiem, gan ar mērķi novērst pamudināšanu uz pārmērīgiem tēriņiem saistībā ar azartspēlēm un cīnīties pret atkarību no tām, virzot patērētājus uz valsts monopoltiesību īpašnieka sniegtu ierobežotu piedāvājumu, kurā nav noziedzīgu elementu un kurš ir paredzēts, lai labāk pasargātu patērētājus no pārmērīgiem tēriņiem un atkarības no azartspēlēm (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 101. un 102. punkts).

64 Nav strīda par to, ka, lai sasniegtu šo mērķi ievirzīt tās kontrolētā vidē, atļauju saņēmušajiem pakalpojuma sniedzējiem jābūt uzticamai, bet vienlaikus arī pievilcīgai nereglamentēto darbību alternatīvai, kam var būt vajadzīgs piedāvāt plašu spēļu klāstu, veikt noteikta mēroga reklāmu un izmantot jaunas izplatīšanas metodes (skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *Placanica* u.c., 55. punkts, kā arī apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 101. punkts).

65 Iesniedzējtiesai, ņemot vērā tajā izskatāmās lietas apstākļus, ir jāpārbauda, vai monopola īpašnieka komercdarbības politika gan izvērstās reklāmas mēroga, gan jaunradīto spēļu ziņā ir uzskatāma par tādu, kas atbilst kontrolētai izvēršanas politikai azartspēļu jomā, kuras mērķis ir vēlmi spēlēt azartspēles ievirzīt kontrolētā vidē (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Ladbrokes Betting & Gaming* un *Ladbrokes International*, 37. punkts, kā arī lietā *Zeturf*, 69. punkts).

66 Veicot šo novērtējumu, iesniedzējtiesai tostarp ir jāpārbauda, vai, pirmkārt, ar azartspēlēm saistītās noziedzīgās vai krāpnieciskās darbības un, otrkārt, atkarība no azartspēlēm pamata lietas faktisko apstākļu iestāšanās brīdī Austrijā varēja būt problēma un vai atļautu un reglamentētu pasākumu izvēršana būtu bijusi piemērota, lai šo problēmu atrisinātu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Ladbrokes Betting & Gaming* un *Ladbrokes International*, 29. punkts).

67 Tā kā mērķi aizsargāt patērētājus no spēļu atkarības ir grūti savienot ar azartspēļu izvēršanas politiku, kurai galvenokārt raksturīga jaunu spēļu radīšana un to reklamēšana, šādu politiku nevar uzskatīt par saskaņotu, ja vien nelikumīgo darbību apmērs nav nozīmīgs un ja ieviestie pasākumi ir vērsti uz to, lai patērētāju vēlmi spēlēt novirzītu legālā vidē (iepriekš minētais spriedums lietā *Ladbrokes Betting & Gaming* un *Ladbrokes International*, 30. punkts).

68 Katrā ziņā reklāmai, kuru iespējami īsteno valsts monopoltiesību īpašnieks, jābūt samērotai un tās apjoms nedrīkst pārsniegt to, kāds vajadzīgs, lai virzītu patērētājus uz kontrolētiem spēļu tīkliem. Šāda reklāma turpretī nedrīkst būt paredzēta, lai tostarp veicinātu patērētāju dabisko tieksmi spēlēt azartspēles, stimulējot viņu aktīvu dalību tajās, padarot azartspēles par ikdienišķu parādību vai apveltot tās ar pozitīvu tēlu saistībā ar apstākli, ka gūtā peļņa tiek atvēlēta vispārēju interešu pasākumiem, vai arī vairojot spēļu pievilcību, izmantojot ar ievērojamiem laimestiem uzmanību piesaistošus reklāmas paziņojumus (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 103. punkts).

69 It īpaši ir jānorobežo tādas monopola īpašnieka stratēģijas, kuru mērķis ir vienīgi iespējamo klientu informēšana par produktu pastāvēšanu un kuras ir domātas, lai ar spēlētāju virzīšanu uz kontrolētu vidi nodrošinātu likumīgu pieeju azartspēlēm, no tādām stratēģijām, kuras mudina aktīvi piedalīties šādās spēlēs un stimulē viņus. Norobežošana ir jāveic arī starp ierobežojošu komercdarbības politiku, kurai tikai jāpiesaista vai jānodrošina lojalitāte pastāvošajam tirgum par labu organizācijai, kurai pieder monopols, un ekspansionistisko komercdarbības politiku, kuras mērķis ir spēļu biznesa globālā tirgus attīstība.

Par monopola īpašniekam paredzēto īpašo ierobežojumu saderīgumu ar EKL 49. pantu

70 Iesniedzējtiesa jautā Tiesai, vai virkne īpašo ierobežojumu, kas valsts tiesiskajā regulējumā, kāds tiek aplūkots pamata lietā, ir noteikti monopola īpašniekam attiecībā uz tā sabiedrības juridisko formu, tās pamatkapitāla lielumu, tās juridiskās adreses vietu un iespēju dibināt filiāles citās dalībvalstīs, kuras nav tā reģistrācijas dalībvalsts, ir saderīgi ar EKL 39. pantu.

71 Šajā ziņā, kā ģenerāladvokāts norādījis savu secinājumu 97. punktā, pirmām kārtām ir jāatgādina, ka, tā kā monopols ir īpaši ierobežojošs pasākums, tā mērķis ir nodrošināt īpaši augstu patērētāju aizsardzības līmeni un tas ir jāpapildina ar tāda tiesiskā regulējuma ieviešanu, kurš būtu piemērots, lai garantētu, ka minētā monopola īpašnieks patiešām saskaņoti un sistemātiski varēs sasniegt šādi noteiktos mērķus ar piedāvājumu, kas būtu kvantitatīvi samērots ar minētajiem mērķiem un tiem kvalitatīvi pielāgots, un ka tas būs pakļauts stingrai valsts iestāžu kontrolei (iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 83. punkts, kā arī lietā *Zeturf*, 58. punkts).

72 Tādējādi konkrētu ierobežojumu noteikšana monopola īpašniekam azartspēļu jomā principā ir ne tikai saderīga ar Savienības tiesībām, bet saskaņā ar tām tiek prasīta. Turklāt šiem ierobežojumiem ir jāatbilst prasībām, kas izriet no Savienības tiesībām attiecībā uz to samērīgumu, it īpaši tiem jābūt piemērotiem, lai nodrošinātu ar monopola tiesiskā režīma ieviešanu izvirzīto mērķu sasniegšanu, un tie nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai. Lai gan tā pierādīšana principā ir iesniedzējtiesas kompetencē, tomēr šajā ziņā tai varētu noderēt turpmākās norādes.

— Par juridisko formu un monopola īpašnieka pamatkapitāla lielumu

73 No *GSpG* 14. panta 2. punkta 1) un 3) apakšpunkta izriet, ka monopola rīkot elektroniskas loterijas īpašniekam, pirmkārt, jābūt kapitālsabiedrībai un, otrkārt, tā pamatkapitālam vai apmaksātajam pamatkapitālam jābūt vismaz EUR 109 000 000.

74 Austrijas valdība norāda, ka juridiskās formas nosacījums atbilst vēlmei noteikt monopola īpašniekam pienākumu rūpēties par to, lai viņa uzņēmuma struktūra būtu pārskatāma un lai tādējādi tiktu novērsta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana un krāpšana. Tā uzsver, ka Savienības tiesībās šī pati juridiskās formas prasība ir noteikta apdrošināšanas jomā. Attiecībā uz pamatkapitāla apmēru minētā valdība apgalvo, ka tas ir samērīgs ar laimestu summu — kas var būt arī vairāku miljonu euro laimests [*jackpot*] — ko monopola īpašniekam var nākties izmaksāt dažādās spēlēs, kuras tam ir atļauts pārdot internetā.

75 Turpretim J. Dikingers un F. Ēmers apgalvo, ka prasītais pamatkapitāla lielums EUR 109 000 000 apmērā, ņemot vērā, ka Austrijā kredītiestādes kapitālam ir jābūt tikai EUR 5 000 000 apmērā, ir nesamērīgs.

76 Kā Tiesa ir nospriedusi iepriekš minētā sprieduma lietā *Engelmann* 30. punktā, prasība par konkrētu juridisko formu pakalpojuma sniedzējiem azartspēļu jomā, ņemot vērā pienākumus, kas ir jāievēro konkrētiem sabiedrību veidiem, it īpaši saistībā ar to iekšējo organizāciju, uzskaites vešanu, pārbaudēm, ko tajās var veikt, un attiecībām ar trešajām personām, var tikt attaisnots ar mērķi novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un krāpšanu, uz kuru šajā lietā ir atsaukusies Austrijas valdība.

77 Tāpat arī prasība par konkrēta lieluma pamatkapitāla esamību var izrādīties noderīga, lai garantētu zināmu pakalpojuma sniedzēja finansiālo spēju un nodrošinātu, ka tas var izpildīt saistības, kas varētu rasties attiecībā pret derību slēdzējiem. Tomēr ir jāatgādina, ka samērīguma principa ievērošana tostarp prasa, lai noteiktais ierobežojums nepārsniegtu to, kas ir vajadzīgs izvirzītā mērķa sasniegšanai. Iesniedzējtiesai, ņemot vērā citas iespējas nodrošināt, ka pakalpojuma sniedzējs apmierinās derību slēdzēju prasījumus, ir jāpārbauda attiecīgās prasības samērīgums.

— Par monopola īpašnieka juridiskās adreses atrašanās vietu

78 *GSpG* 14. panta 2. punkta 1) apakšpunktā ir paredzēts, ka loteriju rīkošanas monopola īpašnieka juridiskajai adresei ir jāatrodas valsts teritorijā.

79 Kā savu secinājumu 120. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, šī prasība ir diskriminējošs ierobežojums, kas līdz ar var tikt pamatots tikai ar EKL 46. pantā noteiktajiem apsvērumiem, proti, sabiedriskās kārtības, sabiedriskās drošības vai sabiedrības veselības aizsardzību.

80 Austrijas valdība apgalvo, ka juridiskā adrese valsts teritorijā ir nepieciešama, lai tiešsaistes spēles varētu tikt efektīvi kontrolētas, un ka Austrijas iestādēm nav tādas pašas kontroles iespējas attiecībā uz tirgus dalībniekiem, kuri ir reģistrēti citās dalībvalstīs. Tā arī norāda, ka valsts komisāra klātbūtne monopola īpašnieka uzraudzības padomēs atbilstoši *GSpG* 19. panta 2. punktam ļauj kompetentajām valsts iestādēm efektīvi uzraudzīt monopola īpašnieka lēmumus un vadību. Šīs iestādes tādējādi esot lietas kursā par šiem lēmumiem pirms to īstenošanas un varot iebilst pret tiem, ja tie ir pretrunā valsts politikas mērķiem azartspēļu jomā. Minētā valdība uzskata, ka šīm iestādēm nebūtu tādu pašu iespēju attiecībā uz pakalpojuma sniedzēju, kurš reģistrēts citā dalībvalstī.

81 Šā sprieduma 53. punktā ir norādīts, ka J. Dikingers un F. Ēmers, kā arī Maltas valdība, it īpaši atsaucoties uz *GSpG* 14. panta 5. punktu, savukārt apgalvo, ka attiecīgā tiesiskā regulējuma galvenais mērķis ir palielināt no azartspēlēm gūstamos nodokļu ieņēmumus. Lai gan šīs valsts tiesību aktu normas interpretācija ietilpst iesniedzējtiesas kompetencē, tomēr katrā ziņā ir jākonstatē, ka koncesiju piešķiršanas sistēma, kas ir balstīta uz kritēriju par maksimālajiem ieņēmumiem valsts kasē un ar kuru pakalpojuma sniedzēji, kuri ir reģistrēti nevis Austrijā, bet citās dalībvalstīs, sistemātiski tiek nostādīti nelabvēlīgākā situācijā tikai tāpēc, ka pakalpojuma sniedzējam, kura

juridiskā adrese atrodas Austrijas teritorijā, iespējams, Austrijā būtu jāmaksā lielāks nodoklis nekā pakalpojuma sniedzējam, kurš ir reģistrēts citā dalībvalstī, nevar tikt atzīta par saderīgu ar Savienības tiesībām.

82 Attiecībā, konkrētāk, uz monopola īpašnieka kontroles un uzraudzības mērķi un Austrijas valdības norādīto argumentu, ka ir jānodrošina efektīva tirgus dalībnieku kontrole, it īpaši ar valsts komisāra klātbūtni, ir jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka sabiedriskās kārtības jēdziens, pirmkārt, prasa reālu un pietiekami nopietnu draudu pastāvēšanu sabiedrības pamatinteresēm un, otrkārt, ka tas kā atkāpes no pamatbrīvības attaisnojums ir jāinterpretē šauri (šajā ziņā skat. 1982. gada 18. maija spriedumu apvienotajās lietās 115/81 un 116/81 *Adoui* un *Cornuaille*, *Recueil*, 1665. lpp., 8. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Calfa*, 21. un 23. punkts; 2001. gada 20. novembra spriedumu lietā C-268/99 *Jany* u.c., *Recueil*, I-8615. lpp., 59. punkts, kā arī 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-161/07 Komisija/Austrija, Krājums, I-10671. lpp., 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

83 Tādējādi iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai, pirmkārt, mērķi, uz kuriem atsaucas Austrijas valdība, varētu atbilst šim jēdzienam un attiecīgajā gadījumā, otrkārt, vai pamata lietā aplūkotais pienākums attiecībā uz juridisko adresi atbilst Tiesas judikatūrā paredzētajiem nepieciešamības un proporcionalitātes kritērijiem.

84 Tostarp iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai pastāv citi, mazāk ierobežojoši līdzekļi, lai garantētu, ka citā dalībvalsts teritorijā, nevis Austrijas Republikā reģistrētu pakalpojuma sniedzēju darbības kontroles līmenis ir līdzvērtīgs pakalpojuma sniedzēju, kuru juridiskā adrese ir Austrijas teritorijā, darbības kontroles līmenim.

— Par aizliegumu dibināt filiāles citās dalībvalstīs

85 Saskaņā ar *GSpG* 15. panta 1. punktu koncesionāram nav tiesību dibināt filiāli ārpus Austrijas teritorijas.

86 Austrijas valdība uzskata, ka ar šo aizliegumu tiek tikai konkretizēta ideja par to, ka katrai dalībvalstij ir jāreglamentē azartspēļu rīkošana savā teritorijā.

87 Katras dalībvalsts brīvība reglamentēt azartspēļu rīkošanu savā teritorijā tomēr pati par sevi nav likumīgs vispārējo interešu mērķis, kas varētu attaisnot Līgumā garantēto pamatbrīvību ierobežojumu.

88 Tādējādi ir jākonstatē, ka Tiesā nav izvirzīts neviens pienācīgs attaisnojums par monopola īpašniekam pamata lietā paredzēto aizliegumu dibināt filiāles ārpus Austrijas teritorijas.

Par citās dalībvalstīs veikto azartspēļu rīkotāju kontroļu ņemšanu vērā

89 Ņemot vērā pamata lietas apstākļus, iesniedzējtiesa jautā, vai ir kāda nozīme citās dalībvalstīs veiktai azartspēļu rīkotāju kontrolei, lai izvērtētu valsts likumdevēja izvēles samērīgumu, nosakot monopolu interneta kazino spēlēm.

90 No trešā jautājuma formulējuma izriet, ka iesniedzējtiesa, šķiet, balstās uz pieņēmumu, saskaņā ar kuru, pirmkārt, reglamentējošās intereses, uz kurām atsaucas uzņemošā dalībvalsts, tātad Austrijas Republika, lai pamata lietā attaisnotu pakalpojumu sniegšanas ierobežojumu, jau tiek pietiekami ņemtas vērā reģistrācijas dalībvalstī, šajā gadījumā Maltas Republikā, un, otrkārt, šajā valstī spēkā esošie noteikumi no kontroles intensitātes viedokļa ir vēl stingrāki nekā uzņemošajā dalībvalstī.

91 Šajā ziņā Maltas valdība apstiprina, ka Malta ir pirmā dalībvalsts, kas izveidojusi regulējošu sistēmu, kuras mērķis īpaši ir kontrolēt un uzraudzīt azartspēles internetā un kuras pamatā ir tie paši principi un mērķi, kas raksturīgi tiesiskajam regulējumam, ar kuru tiek reglamentēti šo pakalpojumu tradicionālie tirdzniecības veidi, un ka tā ir paredzēta ar šīm modernajām operētājsistēmām raksturīgajiem riskiem. Sevišķi Maltā ieviestās kontroles, kas tikušas veiktas Gibraltāra teritorijā, par kurām ir pasludināts spriedums iepriekš minētajā lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, nebūt neesot virspusējas.

92 Turklāt J. Dikingers un F. Ēmers, kā arī Maltas valdība apgalvo, ka internetā piedāvātās azartspēles visu ar informācijas tehnoloģiju atbalstu veikto darījumu izsekojamības dēļ, kas it īpaši viegli ļauj atklāt problēmas izraisošu vai aizdomīgu rīcību, var tikt kontrolētas daudz efektīvāk nekā tradicionāli piedāvātās azartspēles. Turklāt, tā kā patērētājiem laimestu saņemšanai ir nepieciešams bankas konts, atšķirībā no tradicionālajām spēlēm esot iespējams nodrošināt lielāku pārskatāmību.

93 Maltas koncerna *bet-at-home.com* uzņēmumi esot tikuši pakļauti stingrām piekļuves kontrolēm, kas ietvēra to profesionālās kvalifikācijas un integritātes pārbaudi. Šie uzņēmumi joprojām tiek pakļauti Maltas šo jomu pārvaldošo kompetento iestāžu, tostarp *Lotteries and Gaming Authority*, pastāvīgai kontrolei un uzraudzībai. Minētā iestāde vienmēr esot izmantojusi progresīvas un efektīvas kontroles sistēmas, kas

ietver iesaistīto personu un pakalpojuma sniedzēja izmantoto sistēmu un procedūru kontroli.

94 J. Dikingers un F. Ēmers, kā arī Maltas valdība atsaucas uz Tiesas pastāvīgo judikatūru, atbilstoši kurai sabiedrības interešu diktētu ierobežojumu noteikšana pakalpojumu sniedzējam principā ir pretrunā pakalpojumu sniegšanas brīvībai tiktāl, ciktāl šīs intereses jau tiek aizsargātas noteikumos, kas pakalpojumu sniedzējam jāievēro dalībvalstī, kurā tas reģistrēts (it īpaši skat. 1981. gada 17. decembra spriedumu lietā 279/80 *Webb*, *Recueil*, 3305. lpp., 17. punkts; 1999. gada 23. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-369/96 un C-376/96 *Arblade* u.c., *Recueil*, I-8453. lpp., 34. un 35. punkts, kā arī 2002. gada 22. janvāra spriedumu lietā C-390/99 *Canal Satélite Digital*, *Recueil*, I-607. lpp., 38. punkts).

95 Tāpēc tie norāda, ka, tā kā Maltas filiāļu profesionālās īpašības un godīgumu jau garantē tām Maltā piemērojamās kontroles, to izslēgšana no Austrijas tirgus, ko veikušas Austrijas iestādes, atsaucoties uz šķietamu mērķa aizsargāt spēlētājus pret azartspēļu rīkotāju krāpniecību sasniegšanu, ir pretrunā EKL 49. pantam.

96 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka pašreizējā Savienības tiesību situācijā nevar būt dažādu dalībvalstu izsniegtu atļauju savstarpējas atzīšanas pienākuma (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Stoß* u.c., 112. punkts). Ņemot vērā, ka Savienības līmenī nav veikta tiesiskā regulējuma saskaņošana azartspēļu jomā un ka pastāv būtiskas atšķirības starp dažādu dalībvalstu tiesiskajos regulējumos izvirzītajiem mērķiem un tajos panākto aizsardzības līmeni, tas apstāklis vien, ka uzņēmums likumīgi piedāvā pakalpojumus dalībvalstī, kurā tas ir reģistrēts, un uz to faktiski jau attiecas šīs citas dalībvalsts tiesību normas un kompetento iestāžu kontrole, ņemot vērā grūtības, ar kurām šajā sakarā var nākties saskarties dalībvalstij, kurā atrodas pakalpojumu sniedzēja juridiskā adrese, lai izvērtētu pakalpojumu sniedzēju profesionālo godīgumu,

nav pietiekama garantija patērētāju aizsardzībai pret krāpšanas un noziedzības riskiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, 69. punkts).

97 Kā cita starpā ir atgādināts šā sprieduma 46. punktā, tikai tas vien, ka kāda dalībvalsts ir izvēlējusies tādu aizsardzības sistēmu, kas atšķiras no tās, ko pieņēmusi kāda cita dalībvalsts, nevar ietekmēt novērtējumu par šajā jomā veikto pasākumu nepieciešamību un samērīgumu; tie ir jāvērtē tikai atkarībā no mērķiem, kurus izvirzījušas attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes, un no aizsardzības līmeņa, kuru tās paredzējušas ieviest.

98 Dažādām dalībvalstīm var nebūt tādu pašu tehnisko resursu tiešsaistes azartspēļu kontrolei, un šajā ziņā tās nebūt neizdara tādu pašu izvēli. Maltas valdība ir apstiprinājusi, ka Maltas Republika ir pirmā dalībvalsts, kas ir izveidojusi regulējošu sistēmu, kuras mērķis īpaši ir kontrolēt un uzraudzīt azartspēles internetā, tomēr no apstākļa, ka noteiktā dalībvalstī var tikt sasniegts īpašs patērētāju aizsardzības līmenis pret pakalpojuma sniedzēja krāpšanu, izmantojot sarežģītas kontroles un uzraudzības tehnoloģijas, neļauj secināt, ka citās dalībvalstīs, kurām nav tādu tehnisku resursu vai kuras neizdara tādu pašu izvēli, nevar tikt sasniegts tāds pats aizsardzības līmenis. Turklāt dalībvalstij var būt likumīgs pamats vēlēties uzraudzīt tās teritorijā notiekošu saimniecisku darbību, kas nebūtu iespējams, ja tai būtu jāpaļaujas uz citas dalībvalsts iestāžu veiktajām kontrolēm atbilstoši regulējošām sistēmām, kuras atrodas ārpus tās kontroles.

99 Līdz ar to J. Dikingera un F. Ēmera, kā arī Maltas valdības norādītā judikatūra, atbilstoši kurai pakalpojuma sniedzēja pakļaušana sabiedrības interešu aizsardzības diktētiem ierobežojumiem tiktāl, ciktāl šīs intereses jau ir aizsargātas reģistrācijas dalībvalstī, nav piemērojama pašreizējā Savienības tiesību attīstības stadijā tādā jomā, kāda ir azartspēļu joma, kas Savienības līmenī nav saskaņota un kurā dalībvalstīm ir plaša

rīcības brīvība attiecībā uz mērķiem, ko tās vēlas sasniegt, un to iecerēto aizsardzības līmeni, neatbilst EKL 49. pantam.

100 Līdz ar to uz pirmo un trešo jautājumu ir jāatbild, ka: EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

a) dalībvalstij, kura patērētāju aizsardzību azartspēļu jomā tiecas nodrošināt īpaši augstā līmenī, var būt pamats uzskatīt, ka, piešķirot tikai vienu monopolu par labu vienai struktūrai, kura atrodas stingrā valsts iestāžu kontrolē, ir iespējams kontrolēt ar šo nozari saistīto noziedzību un pietiekami efektīvi īstenot mērķi novērst pamudinājumu uz pārmērīgiem tēriņiem saistībā ar spēlēm un cīnīties pret atkarību no tām;

b) valsts tiesiskajam regulējumam, ar ko tiek ieviests monopols azartspēļu jomā, kas ļauj tā īpašniekam īstenot ekspansionistisku politiku, lai tas būtu saderīgs ar mērķiem cīnīties pret noziedzību un mazināt iespējas spēlēt azartspēles, ir:

— jāpamatojas uz atzinumu, ka attiecīgajā dalībvalstī ar azartspēlēm saistītās noziedzīgās vai krāpnieciskās darbības un atkarība no azartspēlēm ir problēma, kuru var atrisināt, izvēršot atļautas un reglamentētas darbības, un

— jāatļauj tikai tāda reklāma, kas ir samērīga un kuras apjoms nepārsniedz to, kāds vajadzīgs, lai virzītu patērētājus izmantot kontrolētus spēļu tīklus;

c) apstāklis, ka viena dalībvalsts ir izvēlējusies tādu aizsardzības sistēmu, kas atšķiras no tās, ko pieņēmusi otra dalībvalsts, nevar ietekmēt novērtējumu par šajā jomā pieņemto noteikumu nepieciešamību un samērīgumu; tas ir jāizvērtē tikai

atkarībā no attiecīgās dalībvalsts valsts iestāžu izvirzītajiem mērķiem un aizsardzības līmeņa, ko tās paredzējušas nodrošināt.

Par tiesāšanās izdevumiem

101 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) Savienības tiesības, it īpaši EKL 49. pants, nepieļauj krimināls odu piemērošanu, ja tiek pārkāpts tāds azartspēļu organizēšanas monopols kā kazino spēļu, kas tiek piedāvātas internetā, organizēšanas monopols, kāds ir paredzēts pamata lietā minētajā valsts tiesiskajā regulējumā, ja tāds tiesiskais regulējums neatbilst šo tiesību normām;

2) EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams azartspēļu pakalpojumiem, kurus internetā uzņemošās dalībvalsts teritorijā piedāvā pakalpojuma sniedzējs, kurš reģistrēts citā dalībvalstī, neraugoties uz to, ka šis pakalpojuma sniedzējs:

a) uzņemošajā dalībvalstī ir apgādāts ar konkrētu informācijas tehnoloģiju infrastruktūru, piemēram, ar serveri, un

b) **izmanto uzņemošajā dalībvalstī reģistrēta pakalpojumu sniedzēja informātikas atbalsta pakalpojumus, lai sniegtu savus pakalpojumus patērētājiem, kas arī atrodas tajā pašā dalībvalstī;**

3) EKL 49. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

a) dalībvalstij, kura patērētāju aizsardzību azartspēļu jomā tiecas nodrošināt īpaši augstā līmenī, var būt pamats uzskatīt, ka, piešķirot tikai vienu monopolu par labu vienai struktūrai, kura atrodas stingrā valsts iestāžu kontrolē, ir iespējams kontrolēt ar šo nozari saistīto noziedzību un pietiekami efektīvi īstenot mērķi novērst pamudinājumu uz pārmērīgiem tēriņiem saistībā ar spēlēm un cīnīties pret atkarību no tām;

b) valsts tiesiskajam regulējumam, ar ko tiek ieviests monopols azartspēļu jomā, kas ļauj tā īpašniekam īstenot ekspansionistisku politiku, lai tas būtu saderīgs ar mērķiem cīnīties pret noziedzību un mazināt iespējas spēlēt azartspēles, ir:

— jāpamatojas uz atzinumu, ka attiecīgajā dalībvalstī ar azartspēlēm saistītās noziedzīgās vai krāpnieciskās darbības un atkarība no azartspēlēm ir problēma, kuru var atrisināt, izvēršot atļautas un reglamentētas darbības, un

— jāatļauj tikai tāda reklāma, kas ir samērīga un kuras apjoms nepārsniedz to, kāds vajadzīgs, lai virzītu patērētājus izmantot kontrolētus spēļu tīklus;

c) apstāklis, ka viena dalībvalsts ir izvēlējusies tādu aizsardzības sistēmu, kas atšķiras no tās, ko pieņēmusi otra dalībvalsts, nevar ietekmēt novērtējumu par šajā jomā pieņemto noteikumu nepieciešamību un samērīgumu; tas ir jāizvērtē tikai atkarībā no attiecīgās dalībvalsts valsts iestāžu izvirzītajiem mērķiem un aizsardzības līmeņa, ko tās paredzējušas nodrošināt.

[Paraksti]